

י"ג בתשרי, תשפ"ב

19 בספטמבר, 2021

חוזר מס' ח – 06 - XXX

**הערות לטיטוט הוראת שעה בנושא "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך
התמודדות עם משבר הקורונה (נב"ת 250)**

יש לשלוח לתיבת המייל Prudential@boi.org.il

לכבוד

התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי

הנדון: התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה)
(הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250)

מבוא

1. לנוכח התמשכות מגפת הקורונה וחוסר ודאות מסוים הנלווה לכך, החלטתי להאריך את תוקף הוראת השעה בשלושה חודשים נוספים עד ליום 31 בדצמבר 2021.
עם זאת, בשל חשיבה מחדש, חוסר רלוונטיות של חלק מן ההוראות וסיבות נוספות ביטלתי הקלות מסוימות והארכתי הקלות אחרות שתאפשרנה המשך פעילות תקינה.
2. לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות, ובאישור הנגיד, תיקנתי את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 כמפורט להלן.

עיקרי עדכון ההוראה

3. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 בנושא ניהול סיכון אשראי (סעיף 7א. בהוראת השעה)
הארכת הוראת השעה עד ליום 31 בדצמבר 2021 מאפשרת לראות דוח כספי כמעודכן גם אם חלפה התקופה הקבועה בהוראת ניהול בנקאי תקין 311 בכפוף לנדרש בסעיף 7א בהוראת השעה. מובהר כי האמור יחול גם לעניין דוח כספי לשנת 2020.
4. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא מגבלות על הלוואות לדיור (סעיפים 11א) ו-11ג) בהוראת השעה)

4.1. בוטל סעיף 11(א) בהוראת השעה, שהתיר לבנק לאשר הלוואה לדיור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין ובמשכון דירה (להלן - "הלוואה לכל מטרה") עד לשיעור מימון של 70% במקום עד לשיעור מימון של 50% כקבוע בסעיף 4 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329.

דברי הסבר

לאור דעיכת המשבר הכלכלי ובהתאם למגמה של ביטול תכניות הסיוע למשקי הבית אגב משבר הקורונה, בוטלה ההקלה במגבלת שיעור המימון ל"הלוואה לכל מטרה", שאפשרה לבנק להעמיד מימון בשיעור של עד 70% במקום 50%.

4.2. עודכן סעיף 11(ג) בהוראת השעה והחל מיום תחילת התיקונים להוראה (1 באוקטובר 2021), סעיף 14א. להוראה 329 ישוב לחול על הלוואות לדיור לצורך רכישת זכות במקרקעין ולא יחול על הלוואה לדיור שהיא "הלוואה לכל מטרה".

דברי הסבר

לאור המגמה של חזרה למצב עסקים רגיל, בוטלה ההקלה בגין הלוואות למטרת דיור ונותרה ההקלה בגין הלוואות לכל מטרה. כך שהחל מיום תחילת התיקונים להוראה (מיום 1 באוקטובר 2021) דרישת ההון הנוספת בשיעור 1 נקודת האחוז תחול בגין הלוואות למטרת דיור ולא תחול בגין הלוואה לכל מטרה.

המשמעות היא שבגין הלוואות לדיור שהועמדו מיום 19 במארס 2020 ועד ליום 30 בספטמבר 2021 לא חלה דרישת הון בשיעור של 1%.

כמו כן, מובהר בזאת כי על אף האמור לעיל, מיחזור "הלוואה לכל מטרה" שבגינה רותק הון בשיעור של 1% כאמור בסעיף 14א. להוראת ניהול בנקאי תקין 329 יחייב הקצאת הון בשיעור של 1%.

5. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 בנושא חלוקת דיבידנד על ידי תאגידים בנקאיים (סעיף 11.א).

בסוף סעיף 4 להוראת ניהול בנקאי תקין 331 יבוא "(*)" ובתחתית העמוד תיווסף הערת שוליים: "(*)" ראו דברי ההסבר להוראה מיום 29 בספטמבר 2021 במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250.

דברי הסבר

בהמשך לקבוע בסעיף 3א. בהוראת ניהול בנקאי תקין בנושא "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה)".

למרות התגברות התהליכים של יציאה ממשבר הקורונה, הרי שרמת אי הוודאות עדיין גבוהה ומשליכה על היכולת של התאגידים הבנקאיים לחזות את צרכי ההון שלהם בטווח הבינוני. אי הוודאות והסיכון האמורים מחייבים המשך תכנון הון זהיר ושמרני, ובהתאם המפקח על הבנקים מעודד את התאגידים הבנקאיים לגישה זהירה ושמרנית בחלוקת דיבידנד או ברכישה עצמית של מניות (להלן - "חלוקה"). יובהר כי במסגרת גיבוש החלטה של הדירקטוריון בעניין חלוקה, על הדירקטוריון לערוך תחזית בכתב מבוססת בדבר יחסי ההון כנדרש בסעיף 4 להוראת ניהול בנקאי תקין 331 והמתייחסת להשפעות העתידיות של המשבר על החשיפות והון. בנוסף, עמדת המפקח על הבנקים היא כי חלוקה בסכום הגבוה מ-30% מרווחי הבנק (בשנת 2020 ובשנת 2021) לא תיחשב כתכנון הון זהיר ושמרני. למען הסר ספק, מובהר כי חלוקה כאמור, ככל שתהיה, אפשרית גם בעת שהוראת השעה בתוקף.

יודגש כי המפקח על הבנקים מצפה כי תאגיד בנקאי ימשיך לנצל את עודפי ההון והנזילות שמהם הוא נהנה לצורך הגדלת האשראי ותמיכה בפעילות הכלכלית של המשק ולא לצורך חלוקה, וודאי כאשר הבנק עושה שימוש בהקלה המאפשרת ההפחתה של דרישת ההון. למרות זאת, אי עמידה ביחס המינוף הנדרש ושימוש בהקלה ביחס המינוף לא תהווה חסם לחלוקת דיבידנד בכפוף לתכנון הון הכולל חזרה ליחס המינוף הנדרש.

תחילה

6. תחילת התיקונים להוראה לפי חוזר זה ביום 1 לאוקטובר 2021.

עדכון קבצים

7. רציב דפי העדכון לקובץ הוראות ניהול בנקאי תקין.

להכניס עמוד

להוציא עמוד

בכבוד רב,

יאיר אבידן
המפקח על הבנקים

התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה)

מבוא

1. מטרת הוראת שעה זאת להעניק הקלות רגולטוריות במספר תחומים, וזאת על רקע התפתחות אירוע וירוס הקורונה והשלכותיו הכלכליות האפשריות, וכדי לסייע למשקי הבית, לעסקים ולמשק להתמודד עם אתגרי אירוע זה.

תחולה

2. ההוראה תחול על תאגיד שהוראת הניהול הבנקאי הרלוונטית חלה עליו.

התאמות בהוראות המפקח על הבנקים

3. המפקח רשאי לקבוע הוראות מסוימות שונות מאלו המפורטות להלן, לרבות התאמות נוספות להוראות ניהול בנקאי תקין, שיחולו על תאגיד מסוים, או לפטור במקרים חריגים תאגיד מהוראה מסוימת כאשר קיימים טעמים מיוחדים שבהם ראה לנכון לעשות כן, ומנימוקים שיירשמו.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 201 בנושא מדידה והלימות הון

א3. במקום האמור בסעיף 40(ב) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 201, יעדי ההון המזעריים יהיו כדלקמן:

"(ב)1) יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-8%. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יחזיק ביחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים שלא יפחת מ-9%.

(2) יחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-11.5%. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית יחזיק ביחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים שלא יפחת מ-12.5%."

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף

ב3. במקום האמור בסעיף 7 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218, יבוא:
"תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5%."

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 בנושא דירקטוריון

4. על אף האמור בסעיפים 49(א) ו-49(ד) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 (להלן – הוראה 301), דירקטוריון התאגיד הבנקאי רשאי לקיים ישיבות דירקטוריון שלא על ידי כינוס ישיבה פרונטאלית.

5. יראו השתתפות באמצעות שימוש באמצעי תקשורת בהתאם להוראות סעיף 49 להוראה 301, כנוכחות פיזית לעניין סעיף 41 להוראה, רק לצורך עמידה בחובת ההשתתפות הקבועה בסעיף.

א5. במקום האמור בסעיף 18 להוראה 301, יבוא:

(א) "על אף האמור בהוראות ניהול בנקאי תקין המחייבות קיום דיוני דירקטוריון בתכיפות מסוימת, הדירקטוריון ידון בנושאים המפורטים בסעיף 6 וכן בנושאים שעליו לדון בהם מכוח הוראות ניהול בנקאי תקין אחרות במועד ובתדירות שיקבע יו"ר הדירקטוריון בהתאם לשיקול דעתו, בהתחשב בסיכונים המתפתחים ובשינויים המהירים בסביבת הפעילות עקב אירוע וירוס הקורונה ובצורך לנטר את פעולות התאגיד הבנקאי בעת הזו, ובכפוף לקבוע בסעיפים 97 עד 99 לחוק החברות ובתקנון התאגיד הבנקאי. אין באמור כדי לגרוע מתפקידי הדירקטוריון ואחריותו לפי כל דין ולפי סעיף 5 או כדי לפטור מאישור הדירקטוריון אם הוא נדרש לפי כל דין או נוהל בנקאי תקין".

(ב) סעיף 35(ז) יבוטל.

(ג) סעיף 40 לא יחול על ועדות הדירקטוריון.

ב5. סעיף 45(ג) להוראה 301 –

בפסקה (1), במקום "60 יום" יבוא "120 יום",

בפסקה (2), במקום "3 ימי עסקים" יבוא "7 ימי עסקים". בטל.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 307 בנושא פונקצית ביקורת פנימית

ג5. בסוף סעיף 14 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 307 יבוא:

"אם התקופה של חמש השנים מסתיימת במהלך שנת 2020, רשאי התאגיד הבנקאי להאריך את השלמות עריכת הסקר לכל היותר בשישה חודשים". בטל.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308A בנושא טיפול בתלונות ציבור

6. על אף האמור בסעיפים 9(א), 9(ב) ו-9(ג) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308A, בנסיבות חריגות מאוד תשובת התאגיד הבנקאי והודעתו ללקוח בדבר זכותו של הלקוח להשיג על החלטת התאגיד הבנקאי בפני הפיקוח על הבנקים, יכול שיינתנו בכתב או שיימסרו בעל פה;

~~תאגיד בנקאי נדרש לתעד כל תשובה והודעה כאמור שנמסרו ללקוח בעל פה, תאגיד בנקאי רשאי לתת תשובה ללקוח ולציין בה עיקרי נימוקיו בלבד, ובמקרים חריגים שיתועדו רשאי התאגיד הבנקאי לא לנמק את תשובתו בטל.~~

6א. בסעיף 9(ד) להוראה A308 בסופה יבוא: "בנסיבות חריגות מאד שבהן העיכוב נבע מגורמים שאינם בשליטת התאגיד הבנקאי, רשאי התאגיד הבנקאי לפרסם באמצעים מקוונים הודעה לכלל לקוחותיו בדבר הארכת המועד וסיבת העיכוב, חלף משלוח הודעה לכל פונה כאמור לעיל".

7. ~~בסעיף 10(א) להוראה A308 בסופה יבוא: "או בפרק זמן ארוך יותר שקבע המפקח לגבי כלל התלונות בשל נסיבות חריגות ושהודעה עליו פורסמה באתר האינטרנט של בנק ישראל" בטל.~~

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 בנושא ניהול סיכון אשראי

7א. בסעיף 27א. להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311, בהגדרה "דוח כספי", במקום "הדוח יחשב כמעודכן אם הוגש עד תשעה חודשים ממועד הדוח הכספי" יבוא "הדוח יחשב כמעודכן אם הוגש עד אחד עשר חודשים ממועד הדוח הכספי ~~ואשר-ואולם אם היה הלווה הוא-עסק קטן או עסק זעיר, כהגדרתם מונחים אלה~~ בסעיף 79א(5) להוראת הדיווח לציבור מספר 634 ~~ב"מאזרי פעילות פיקוחיים"~~, ייחשב הדוח ~~כמעודכן~~ אם הוגש עד ארבעה עשר חודשים ממועד הדוח הכספי".

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בנושא מגבלת חבות ענפית

8. בסעיף 5(ב)1. להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315, במקום "לא יעלה על 20%" יבוא "לא יעלה על 22%", ובסעיף 5(ב)2 במקום "לא יעלה על 24%" יבוא "לא יעלה על 26%".

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 325 בנושא ניהול מסגרות אשראי בחשבונות

עובר ושב

9. בסעיף 4(א) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 325 (להלן- הוראה 325) במקום "יום עסקים אחד" יבוא "3 ימי עסקים", ~~ובסוף הסעיף יבוא "בסעיף זה, "בקשת לקוח לכבד חיוב מסוים" לרבות בדרך של מתן הוראת תשלום על ידי הלקוח או דרישת תשלום לפי הרשאה לחיוב חשבון שנתן הלקוח"~~.

10. יתווסף סעיף 9 להוראה "תאגיד בנקאי רשאי שלא ליישם את האמור בהוראה זו על חריגות בסכומים שלא יעלו על 5,000 ש"ח ל"אשראי לאנשים פרטיים", ובסכומים שלא יעלו על 100,000 ש"ח ל"אשראי מסחרי", כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור, כאשר ישנה מסגרת אשראי קיימת בחשבון הלקוח. שיעור הריבית בחריגה לא יעלה על הריבית שנקבעה

במסגרת האשראי האחרונה אשר הוסכמה עם הלקוח. בתוך 3 ימי עסקים מהיווצרות החריגה הבנק יצור קשר עם הלקוח לצורך יידועו על החריגה, יציג לו את האפשרויות העומדות בפניו ויוסכם ביניהם אופן המשך הטיפול בחריגה."

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 326 בנושא ליווי פיננסי

10א. בסעיף 1(א)10- הסיפא "בתוך 14 ימי עסקים מיום התשלום" תמחק. בטל

10ב. בסעיף 2- הסיפא "בתוך 14 ימי עסקים מיום התשלום" תמחק. בטל

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא מגבלות למתן הלוואות לדיור

11. (א) על אף האמור בסעיף 4 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 (להלן – הוראה 329), תאגיד בנקאי רשאי לאשר הלוואה לדיור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין עד לשיעור מימון של 70% בכפוף להצהרת הלווה כי ההלוואה אינה מיועדת למטרת רכישת דירה נוספת (דירה להשקעה). בטל.

(ב) בסוף סעיף 5 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 (להלן - הוראה 329) יבוא:

"לצורך אמידת ההכנסה, רשאי תאגיד בנקאי להתחשב לעניין שכיר - בסכום ממוצע הכנסות הלווה בשלושת החודשים שקדמו ליציאתו לחל"ת או לירידה למשרה חלקית בשל משבר הקורונה (להלן – היציאה לחל"ת) ולעניין עצמאי – בסכום ממוצע ההכנסות בדוחות שומה לשנים 2018 ו-2019. זאת, בהתקיים כל התנאים הבאים:

- (1) להערכת הבנק, בחלוף משבר הקורונה הלווה צפוי לחזור לרמת ההכנסה, שהייתה לו טרם היציאה לחל"ת או משבר הקורונה;
- (2) שיעור החזר מההכנסה של הלווה, לאחר היציאה לחל"ת או הכנסה לפי דוח שומה 2020 (בהיעדרו לפי אישור רו"ח), לא יעלה על 70%, הכנסות לעניין זה כוללות מענקים בגין הקורונה;
- (3) הבנק יקבע מגבלה כוללת להיקף אשראי הניתן אגב הקלה זו;
- (4) לעניין עצמאי – דוח שומה 2020 (או לחליפין בהיעדרו אישור רו"ח) הוא הדוח האחרון ברשות הלווה.

(ג) סעיף 14א. להוראה 329 לא יחול על הלוואות לדיור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין; (הלוואות לכל מטרה); שאושרו החל מתחילת תוקפה של הוראת השעה, 19 במארס 2020, ועד תום תוקף ההוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 בנושא חלוקת דיבידנד על ידי תאגידי

בנקאיים

11א. בסוף סעיף 4 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 יבוא: "(*)": בתחתית העמוד תיווסף הערת שוליים: "(*) ראו דברי ההסבר לתיקון הוראת הוראה ניהול בנקאי מספר 201 מיום 26-29 ביולי בספטמבר 2021 במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250".

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 350 בנושא ניהול סיכונים תפעוליים

11ב. בסוף סעיף 27 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 350 יבוא: "אם התקופה של שלוש השנים מסתיימת במהלך שנת 2020, רשאי התאגיד הבנקאי להאריך את השלמת עריכת הסקר לכל היותר בשישה חודשים". בטל

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 355 בנושא ניהול המשכיות עסקית

12. בטל.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 357 בנושא ניהול טכנולוגיית המידע

12א. בסעיף 11(א)(2) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 357, בסופו יבוא: "לעניין סקר בטיחות שחלה לגבי תקופת 18 החודשים — רשאי התאגיד הבנקאי להאריך תקופה זו לכל היותר בשישה חודשים נוספים באישור מנומק של מנהל הסיכונים הראשי". בטל

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 360 בנושא רוטציה וחופשה רציפה

12ב. במקום האמור בסעיף 4(ד) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 360 יבוא:

(א) "סעיף (א) לעיל לא יחול על עובד באותה שנה שבה — מסיבות אחרות (כגון שירות מילואים, מחלה, חופשה מאולצת, חל"ת וכד') — הוא נעדר מהעבודה ברציפות ולא נכח בין כותלי הבנק למשך התקופה שנקבעה לחופשה רציפה בתפקידו, ובלבד שבתקופה זו העובד לא ביצע פעולות במערכות הבנק, והבנק וידא זאת:

(ב) על עובדים אשר מתחילת חודש מרץ עד סוף חודש מאי 2020 עבדו לסירוגין רק מספר ימים מצומצם מימי העסקים הנהוגים בשבוע עבודה וביתר ימי העסקים הנהוגים בשבוע עבודה היו בחופשה יחול האמור להלן, ובלבד שלא נכחו בין כותלי הבנק ולא ביצעו בימי החופשה פעולות במערכות הבנק, והבנק וידא זאת:

אם עובדים אלה אינם ממלאים תפקידים שזוהו כרגישים בהתאם לסעיף 4(א)(2), הם לא יחויבו לעמוד בהוראות סעיף 4(א)(1) בשנת 2020.

אם עובדים אלה ממלאים תפקידים שזוהו כרגישים בהתאם לסעיף 4(א)(2), הם יחויבו לנצל ברציפות בשנת 2020 מתוך חופשת המנוחה השנתית שלהם תקופה שלא תפחת מ-6 ימי עסקים רצופים. בטל.

הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 367 בנושא בנקאות בתקשורת ומספר 420

בנושא משלוח הודעות בתקשורת

13. על אף האמור בסעיף 28 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 367, וסעיף 5 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 420, תאגיד בנקאי רשאי לשלוח בערוצי בנקאות בתקשורת ללקוחות שאין ברשותם כרטיס חיוב אחר שהונפק על ידי אותו התאגיד, הודעות אשר מציעות להם להנפיק כרטיס חיוב, גם אם הלקוח אינו צד להסכם בנקאות בתקשורת בערוצים שההודעה נשלחה באמצעותם.

13א. בסעיף 19(ג) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 367, במקום "50,000 ש"ח" יבוא "100,000 ש"ח".

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411 בנושא ניהול סיכוני איסור הלבנת הון

ואיסור מימון טרור

13ב. (1) בסעיף 78 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411, במקום "50,000 ש"ח" יבוא "100,000 ש"ח".

(2) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411 יתווסף נספח ב'2 הבא:

הסדר שקבעה המפקחת על הבנקים לפי סעיף 7א לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשס"א – 2001 (להלן, "הצו"):

(א) תאגיד בנקאי רשאי להחיל את הוראות סעיפים 6א(א)(2) ו-6א(ב) לצו בכל אחד מהמקרים הבאים:

(1) הנפקת כרטיס חיוב ליחיד שמסגרת הפעילות בו אינה עולה על סכום של 100,000 ש"ח;

(2) הגדלת סכום הפעילות בכרטיס חיוב קיים ליחיד עד לסכום שלא יעלה על 100,000 ש"ח;

(3) מתן הלוואה ליחיד באמצעות כרטיס חיוב, ובלבד שסכום הלוואה אינו עולה על 100,000 ש"ח;

(ב) תאגיד בנקאי יהיה רשאי במקרים האמורים בסעיף קטן (א) לרשום את פרטי הזיהוי לפי העתק ממסמך זיהוי שהנפיקה מדינת ישראל, הנושא שם, מספר זהות, תאריך לידה ותמונה;

(ג) בסעיף זה "כרטיס חיוב" - כרטיס חיוב שהתחשבת בניהול בגין החיובים שנעשו מכוחו נעשית באמצעות חשבון עובר ושב בתאגיד הבנקאי שאינו המנפיק או השותף להסדר ההנפקה.

(3) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411 יתווסף נספח ב'3 הבא:

הסדר שקבעה המפקחת על הבנקים לפי סעיף 7א לצו:
על אף האמור בסעיפים 2(ה) ו-4(א) לצו, בעת פתיחת חשבון נוסף לבקשת עורך דין, רואה חשבון או טוען רבני, בעבור לקוח מסוים, רשאי התאגיד הבנקאי לקבל הצהרה שלא בחתימת מקור בהתקיים כל התנאים הבאים:
(א) ניתן אישור של האחראי למילוי החובות לפי סעיף 8 לחוק או מי מטעמו.
(ב) בעת ממשק עם בעל החשבון, יפעל התאגיד הבנקאי לקבלת הצהרה בחתימת מקור.
(ג) התאגיד הבנקאי יקבע בקורות מבוססות סיכון ויעגן אותם בנהלים.
בהסדר זה:

"לקוח" – לקוח שהוא יחיד כהגדרתו בצו
"עורך דין" – בעל רישיון לעריכת דין בישראל

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 426 – מתן מענה טלפוני אנושי מקצועי

13. בסעיף 4 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 426, בהגדרת "אזרח ותיק", במקום "75" יבוא "70" בטל

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 432 - העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח

13. בסעיף 14 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 432, במקום "5 ימי עסקים" יבוא "14 ימי עסקים" בטל

הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 439 בנושא חיובים על פי הרשאה

14. על אף האמור בסעיפים 7(א) ו-8(א) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 439, תאגיד בנקאי רשאי לקבל מלקוח הוראה לביטול חיוב מסוים בהרשאה לחיוב חשבון והרשאה לחיוב חשבון באמצעות הטלפון, ובלבד שהשיחה תתועד.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 450 - הליכי גביית חובות

14. בסעיף 13(ב) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 450 במקום "חתימתו" יבוא "קבלת הסכמתו המתועדת" בטל

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 451 – נהלים למתן הלוואות לדיור

14. בסעיף 11(ב)2 במקום "ארבעה עשר ימים" יבוא "חודש קלנדר" בטל
14. בסעיף 15(ה) במקום "שלושה ימי עסקים" יבוא "שמונה ימי עסקים" בטל
14. בסעיף 15(ג) במקום "חמישה ימי עסקים" יבוא "שמונה ימי עסקים" ובסעיף 15(ג) במקום "שני ימים עסקים" יבוא "שישה ימי עסקים" בטל

תוקף והוראת מעבר

15. תוקף ההוראה עד יום כ"ד בטבת תשפ"ב (30-31 בספטמבר בדצמבר 2021) (להלן – תום תוקף ההוראה).

16. על אף האמור בסעיף 15 -

(1) תחול ההקלה שנקבעה בסעיפים 3.א. ו-3.ב. עד תום 24 חודשים מתום תוקף ההוראה, ובלבד ש:

(א) לענין סעיף 3.א. - יחסי ההון של התאגיד הבנקאי לא יפחתו מיחסי ההון במועד תום תוקף ההוראה או יחסי ההון המזעריים שחלים על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. עם זאת, הפחתה ביחסי ההון של עד 0.3 נקודות האחוז בתקופת ששת החודשים מתום תוקף ההוראה לא תחשב כחריגה מהאמור ברישא סעיף זה. כל זאת בכפוף לתכנון הון מוקפד ושמרני ולדיווח למפקח;

(א) 1. לענין סעיף 3.ב. - יחס המינוף לא יפחת מהשיעור במועד תום תוקף ההוראה או יחס המינוף המזערי הנדרש מהתאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם;

(ב) בטל.

~~(2) תחול ההקלה שנקבעה בסעיף 12.ב. עד סוף שנת 2020. בטל~~

~~(3) תחול ההקלה שנקבעה בסעיפים 10.א. ו-11, 13.ד. ו-14.א. ו-14.ד. עד יום 30 בספטמבר 2020. מבוטל בטל~~

~~(4) תחול ההקלה שנקבעה בסיפא לסעיף 9, החל מהמילים: "ובסוף הסעיף יבוא...", ובסעיף 13.ג. עד יום 31 במרץ 2021. בטל~~

(2)(5) ההקלה שנקבעה בסעיף 8 תעמוד בתוקפה עד תום 24 חודשים מיום 31 בדצמבר 2025 ובלבד ששיעור החבות לא יעלה על השיעור שחל ביום 31 בדצמבר 2025 או השיעור של המגבלה הענפית כקבוע בסעיף 5(ב) בהוראת ניהול בנקאי תקין 315, הגבוה מביניהם.

17. פעל תאגיד בנקאי בהתאם לקבוע בסעיפים 13א ו-13ב להוראה זו, יפעל התאגיד הבנקאי להשלים את חובות הזיהוי, האימות והצהרה על נהנה בחתימת מקור בהתאם לדין כנוסחו טרם תחילתו של תיקון זה, וזאת תוך 3 חודשים מתום תוקף ההוראה.

טבלת עדכונים

תאריך	פרטים	גרסה	חוזר 06 מס'
18/03/2020	חוזר מקורי	1	2611
31/03/2020	עדכון	2	2612
01/04/2020	עדכון	3	2614
07/04/2020	עדכון	4	2615

27/04/2020	עדכון	5	2618
05/05/2020	עדכון	6	2619
01/06/2020	עדכון	7	2621
23/06/2020	עדכון	8	2622
16/09/2020	עדכון	9	2625
22/09/2020	עדכון	10	2626
15/11/2020	עדכון	11	2633
07/01/2021	עדכון	12	2648
22/03/2021	עדכון	13	2657
19/07/2021	עדכון	14	2665
26/07/2021	עדכון	15	2666